

DIANA
GABALDON

PRIN
ZĂPADĂ
ȘI CENUŞĂ
VOL. I

Traducere din limba engleză
GABRIEL STOIAN

DIANA GABALDON s-a născut pe 11 ianuarie 1952 în Arizona, unde locuiește și astăzi, împreună cu familia. A studiat zoologia la Northern Arizona University și biologia marină la University of California, San Diego, și are un doctorat în ecologie. A fost profesor universitar înainte de a se dedica în întregime literaturii. A semnat numeroase articole științifice și de popularizare a științei înainte de a deveni scriitoare full-time. În anul 1991 a debutat cu romanul *Călătoarea* (recompensat, printre altele, cu Romance Writers of America's RITA Award), primul volum din seria *Outlander*, concepută inițial ca trilogie. După mărturisirea scriitoarei aflată la debut, care era departe de a bănui succesul ce va urma, cartea a rezultat, după o documentare „de modă veche”, din interesul pentru călătoria în timp și pentru universul scoțian. Romanul a cucerit imediat publicul și au urmat încă șapte romane în aceeași serie, toate bestselleruri *New York Times*: *Dragonfly in Amber* (*Talismanul* – Nemira, 2016), *Voyager* (*Cercul de piatră* – Nemira, 2017), *Drums of Autumn* (*Tobele toamnei* – Nemira, 2017), *The Fiery Cross* (*Crucea de foc* – Nemira, 2018), *A Breath of Snow and Ashes* (*Prin zăpadă și cenușă* – Nemira, 2019), *An Echo in the Bone* și *Written in My Own Heart's Blood*. Seria a fost publicată în 26 de țări și a inspirat, începând cu anul 2014, un serial de televiziune american care se bucură de mare succes. Printre celelalte scrimeri ale autoarei se numără seria *Lord John*, precum și povestiri apărute în antologii și volume colective.

NEMIRA

PARTEA ÎNTÂI

ZVONURI DE RĂZBOI

O CONVERSАȚIE ÎNTRERUPTĂ

Câinele i-a depistat din prima. Deși era beznă, Ian Murray mai mult a simțit decât a văzut capul lui Rollo ridicându-se brusc de lângă coapsa lui și ciulind urechile. A pus o mână pe gâtul câinelui și i-a pipăit blana zbârlită în semn de avertisment.

Întrucât erau extrem de obișnuiți unul cu altul, nici măcar n-a gândit conștient „Oameni“, ci a dus mâna cealaltă la cuțit și a rămas neclintit, doar respirând. Ascultând.

Pădurea era tăcută. Mai erau câteva ore până în zori, dar aerul era nemîșcat ca acela dintr-o biserică, iar negura, ca fumul din cădelniță, se înălța încet din pământ. Se întinsese să se odihnească pe trunchiul prăbușit al unui tulipier uriaș, preferând gădilăturile micilor păduchi de lemn în locul umezelii pătrunzătoare. Stătea cu mâna lipită de blana câinelui, aşteptând.

Rollo mărâia încet și fără oprire, dar Ian abia dacă îl auzea, însă îl simțea cu ușurință, iar vibrațiile îi urcau prin braț, stârnindu-i toți nervii din corp. Nu adormise – oricum nu mai dormea noaptea –, dar stătuse liniștit, privind bolta cerului, cufundat în cearta lui obișnuită cu Dumnezeu. Liniștea se risipise odată cu tresăririle lui Rollo. S-a ridicat încet în sezut, trecându-și picioarele peste bușteanul pe jumătate putred, și a simțit că inima îi bate mai repede.

Avertismentul lui Rollo nu se schimbase, însă el a întors capul mare, urmărind ceva nevăzut. Era o noapte fără lună. Ian a văzut siluetele neclare ale copacilor și umbrele mișcătoare ale nopții, dar nimic altceva.

Apoi a auzit. Trecea cineva. Destul de departe, dar apropiindu-se clipă de clipă. S-a ridicat și a pășit ușor într-un loc întunecos de sub un brad parfumat. A plescait din limbă, Rollo a încetat să mărâie și l-a urmat, tăcut ca lupul care îi fusese tată.

Adăpostul lui Ian dădea spre o zonă de vânătoare. Însă oamenii care urmau acel drum nu porniseră la vânătoare.

Albi. Era ciudat, chiar mai mult. Nu îi vedea, dar nici nu era nevoie; zgomotele pe care le făceau erau greu de confundat. Si indienii care călătoreau făceau zgomot, iar mulți dintre highlanderii între care trăia se puteau deplasa ca niște fantome prin pădure, însă acum n-a avut nicio îndoială. Metal, asta era. A auzit zornăitul harnășamentelor, clinchetul nasturilor de metal și al cataramelor, dar și al țevilor de pușcă.

Și erau mulți. Atât de aproape, că deja le simțea miroslul. S-a aplcat puțin în față ca să surprindă un indiciu, orice.

Aveau la ei blănuri de animale; a simțit izul de blană rece, cu sânge uscat, care probabil că îl trezise pe Rollo, însă oamenii nu erau vânători, sigur, pentru că erau prea mulți. Asemenea vânători merg de obicei singuri sau doi câte doi.

Oameni săraci și murdari. Nu vânători, nici vorbă. În acel anotimp era ușor să vânezi cu capcane, însă înșii cu pricina emanau un mirosl de oameni flămânci. Iar sudoarea le duhnea a băutură proastă.

Se apropiaseră de el, ajungând la vreo trei metri de el. Rollo a scos un pufnet vag, iar Ian i-a strâns iar botul cu mâna, numai că oamenii făceau prea multă zarvă ca să îi audă. A numărat pașii celor care treceau prin dreptul lui, zgomotele făcute de gamele și de cutiile cu cartușe, gemetele provocate de rănilor de la picioare și suspinele provocate de extenuare.

Douăzeci și trei de oameni, a numărat el, plus un catâr – ba nu, doi; auzea scărțăitul coșurilor pline și felul dușmănos în care respiră un catâr, mereu gata să se plângă.

Oamenii nu i-ar fi descoperit, însă o adiere de vînt a purtat miroslui lui Rollo până la catâri. Un răcnet asurzitor a spintecat întunericul, iar în fața lui pădurea a explodat într-un vacarm de zgomote și strigăte de oameni surprinși. Ian fugea deja când, în urma lui, s-au auzit pocnete de pistol.

– *A Dhia!*

Ceva l-a lovit în cap și s-a prăbușit în față. O fi murit?

Nu. Îngrijorat, Rollo și-a vârât botul umed în urechea lui. Capul îi vuia ca un stup și a văzut străfulgerări de lumină în fața ochilor.

– *Fugi! Ruith!* i-a zis gâfâind, împingând câinele. Fugi de aici! Du-te!

Scheunând în adâncul gâtlejului, animalul a ezitat. Ian nu vedea, dar a simțit corpul mare al patrupedului care a dat să plece, apoi s-a întors, încă nehotărât.

– *Ruith!*

S-a ridicat pe mâini și genunchi, l-a îndemnat din nou, iar câinele s-a supus în cele din urmă și a rupt-o la fugă, aşa cum fusese dresat.

Chiar dacă ar fi reușit să se ridice în picioare, tot nu mai avea timp să fugă. A căzut cu fața în jos, și-a înfipt mâinile și labele picioarelor în stratul de frunze pe jumătate putrezite și s-a zvârcolit cu disperare, îngropându-se.

Cineva i-a tras un picior între omoplați, însă icnetul lui a rămas înfundat în frunzele ude. Nu avea importanță, pentru că oamenii făceau mult zgomot. Cel care îl călcase nu l-a observat; îl lovise din întâmplare, căci, cuprins de panică, insul acela alerga și probabil crezuse că a dat peste un buștean putred.

Împușcăturile au încetat. Nu și strigătele, dar Ian nu înțelegea nimic. Știa că zace întins pe burtă, simțea umezeala rece pe obraji și miroslul tare de frunze moarte, dar parcă era beat, iar lumea se rotea încet în jurul lui. După prima explozie de durere, capul nu-l mai dorea chiar atât de tare, dar nu era în stare să și-l ridice.

I-a trecut vag prin cap că nimeni nu ar afla, dacă ar muri acolo. Mama lui s-ar îngrijora, fiindcă nu știa ce se întâmplase cu el.

Zgomotele se auzeau acum mai încet și par într-o ordine. Cineva încă răcnea, iar cuvintele îi sunau ca niște comenzi. Indivizii

pleau. S-a gândit ca prin vis că ar putea striga spre ei. Dacă ar fi văzut că e alb, poate că l-ar fi ajutat. Ori poate nu.

Respo... A rămas tăcut. Ori murea, ori trăia. Dacă era pe moarte, nu avea cine să îl ajute. Dacă nu, atunci, nu avea nevoie de ajutor.

Păi, nu? am întrebat, a gândit Ian, reluându-și calm discuția cu Dumnezeu ca și cum ar fi stat pe trunchiul tulipierului, privind în adâncimile cerului. *Un semn, am spus, dar nu mă așteptam să fii atât de prompt.*

2

CABANA OLANDEZĂ

Martie 1773

Nimeni n-a avut habar de existența cabanei decât în clipa în care Kenny Lindsay a văzut flăcările, în timp ce urca spre pârâu.

– Nici n-ăș fi văzut-o, a repetat el, probabil pentru a șasea oară. Doar că se întuneca. Dacă era lumină, n-ăș fi văzut-o, zău.

Și-a trecut palma murdară peste față, dar nu a putut să-și dezlipescă ochii de la șirul de cadavre de la marginea pădurii.

– Au fost sălbatici, *Mac Dubh?* a continuat. Nu i-au scalpat, da' poate...

– Nu.

Jamie a pus delicat batista mânjită de funingine pe față învînetă a unei fetițe moarte, rămase cu ochii deschiși.

– Niciunul nu e rănit, i-a explicat. Ai văzut și tu când i-ai scos de acolo, nu?

Cu ochii închiși și tremurând necontrolat, Lindsay a clătinat din cap. Era spre sfârșitul după-amiezii și, deși era o zi de primăvară friguroasă, toți bărbații transpiraseră.

– Nu m-am uitat, a spus el simplu.

Îmi simteam mâinile ca de gheăță, amortite precum carnea moartei pe care o examinam. Oamenii erau morți de mai mult de

o zi; rigiditatea de corp neînsuflețit trecuse, acum cadavrele erau flasce și reci; frigul de la munte le ferise deocamdată de umilințele aduse de putrefacție.

Stând nemîscată, respiram ușor; aerul era încărcat de miroslul întepător de lemn ars. Firicele de abur se ridicau din când în când din rămășițele carbonizate ale cabanei minusculă. L-am văzut cu coada ochiului pe Roger dând cu piciorul într-un buștean, aplecându-se și ridicând ceva de sub buștean.

Kenny bătuse la ușa noastră cu mult înainte de primele raze de lumină, scoțându-ne din paturile calde. Veniserăm în grabă, chiar dacă știam că era mult prea târziu pentru a ajuta pe cineva. Veniseră și câțiva arendași de la Fraser's Ridge; Evan, fratele lui Kenny, stătea lângă Fergus și Ronnie Sinclair, sub pomii, și șușoteau în gaelică.

– Englezoaico, poți afla ce i-a ucis? m-a întrebăt Jamie tulburat, lăsându-se pe vine alături de mine. Pe cei de sub copaci. Știu ce a ucis-o, a continuat și a făcut semn către moarta din față.

Fusta lungă a femeii s-a înfoiat puțin în vânt, iar poalele s-au ridicat, lăsând la vedere picioarele lungi și subțiri, încălțate cu saboți din piele. Avea mâinile la fel de subțiri întinse pe lângă trup. Era înaltă, dar nu la fel de înaltă ca Brianna, am gândit eu și am căutat imediat din ochi părul strălucitor al fiicei mele, care se mișca printre crengile copacilor de pe partea cealaltă a luminisului.

Întorsesem șorțul răposatei ca să-i acopăr cu el partea de sus și capul. Avea mâinile înroșite și palmele bătucite, însă, judecând după fermitatea coapselor și zveltețea trupului, am bănuit că nu avea mai mult de treizeci de ani, ba poate chiar mult mai puțin. N-aveai cum să-ți dai seama dacă fusese frumoasă sau nu.

Auzind remarca lui Jamie, am clătinat din cap.

– Nu cred că a murit arsă, am spus eu. Uite, picioarele și labele au rămas neatinse. Probabil că s-a prăbușit peste vatră. I-a luat foc părul și flăcările s-au dus spre umeri și rochie. O fi zăcut aproape de perete sau de gaura de fum, iar flăcările au atins-o. După aceea a luat foc toată cabana.

Rămas cu ochii la moartă, Jamie a dat din cap.

– Da, aşa se explică. Dar ce i-a ucis pe toți, englezoaico? Ceilalți sunt pârlăți doar un pic, nu arși ca ea. Au murit înainte să se facă scrum cabana, că niciunul nu a fugit. Să fi fost vreo boală mortală?

– Nu cred. Să mă uit și la ceilalți încă o dată.

Am păsit încet de-a lungul șirului de cadavre cu fețe acoperite, aplecându-mă deasupra fiecăruia să mă uit sub giulgiurile improvizate. Multe boli puteau fi fatale în acele vremuri – fără antibiotice și fără posibilitatea de a administra fluide decât oral sau prin rect, o simplă diaree te putea ucide în mai puțin de douăzeci și patru de ore.

Văzusem asemenea lucruri îndeajuns de des ca să le recunosc imediat; e valabil pentru orice doctor, iar eu practicasem medicina mai bine de douăzeci de ani. În secolul astăzi mă trezisem în situații cu care nu mă confruntasem în secolul meu, îndeosebi boli oribile provocate de paraziți, venite odată cu dezvoltarea comerțului cu sclavi aduși de la tropice, dar nu un parazit îi ucisese pe sărmăni și aceia și nici vreo boală de care să am știință, care lăsa asemenea semne asupra victimelor.

Toate cadavrele – femeia arsă, încă una, mult mai bătrână, și trei copii – fuseseră găsite în casa în flăcări. Kenny le scosese cu puțin timp înainte de prăbușirea acoperișului, apoi venise să ceară ajutor. Muriseră toți înainte de declanșarea incendiului, muriseră în același timp, apoi, pentru că focul începuse să mocnească după ce femeia căzuse moartă peste vatră?

Victimele fuseseră întinse jos, sub crengile unui molid uriaș, iar bărbății se apucaseră să sape un mormânt comun în apropiere. Brianna a rămas cu capul plecat lângă fetița cea mai mică.

Am îngenuncheat lângă trupșorul copilei, iar ea de cealaltă parte.

– Ce a fost? a întrebăt ea încet. Otravă?

Surprinsă, am ridicat privirea spre ea.

– Cred că da. Cum de ți-a venit ideea?

Ea a arătat din cap spre chipul cu nuanțe albăstrui de sub noi. Încercase să închidă ochii fetiței, dar îi erau umflați sub pleoape, dându-i o expresie de oroare și uimire. Trăsăturile ei delicate, simple, erau contorsionate într-un rictus de agonie și avea urme de vomă în colțurile gurii.

- Manualul fetei-cercetaș, a spus Brianna.

S-a uitat spre bărbați, însă niciunul nu se afla în apropiere ca să audă. Buzele i-au tresărit și și-a mutat privirea de la cadavru, întinzând o mâna în față:

- „Nu mâncați ciuperci cu aspect ciudat“, a citat ea. „Există multe specii otrăvitoare, însă doar de un specialist le poate deosebi.“ Roger le-a găsit crescute într-un cerc de vrăjitoare pe lângă bușteanul de acolo.

Pălării cărnoase, umede, de un cafeniu-deschis cu negi albi, cu lamelele deschise și piciorușe subțiri, atât de palide, că păreau aproape fosforescente în umbra molidului. Aveau o înfățișare plăcută, normală, care le contrazicea puterea de a ucide.

- Ciuperca panteră, am zis eu, mai mult pentru mine, și am ridicat cu grija una din palma ei. *Agaricus pantherinus* sau cum s-ori numi, când cineva va ajunge să le denumească în mod adecvat. *Pantherinus*, fiindcă ucid iute – ca o felină care atacă.

Am văzut că pe antebraț i se face piele de găină și i se ridică perișorii moi și aurii. Și-a înclinat palma și a lăsat restul ciupercilor să cadă.

- Dar ce om cu mintea întreagă ar mânca ciuperci otrăvitoare? A întrebat, ștergându-și palma de rochie, cutremurându-se ușor.

- Oameni care nu știu altceva. Oameni flămânci, probabil, am răspuns eu încet.

Am ridicat o mâna a fetiei și mi-am plimbat degetele peste oasele delicate ale antebrațului ei. Pântecul mic avea semne de umflare, dar nu mi-am dat seama dacă de la malnutriție sau de la modificările postmortem, iar claviculele erau ascuțite ca niște lame de seceră. Toate cadavrele erau slabe, dar nu până la emaciere. M-am uitat spre umbrele albăstrui al versantului de deasupra cabanei. Era cam devreme pentru a căuta de mâncare, dar în pădure exista hrana din belșug – pentru cei care se pricepeau să o recunoască.

Jamie a îngenunchiat alături de mine, lăsându-și ușor mâna pe spatele meu. Deși era frig, o dâră de sudoare i se scurgea pe gât, iar părul des și roșcat îi era întunecat la tâmpale.

- Am pregătit mormântul, așa că, ca și cum să fi temut că o trezește pe copilă, dacă vorbește mai tare. Astea au ucis-o?

A făcut semn spre ciupercile împrăștiate pe jos.

- Așa cred. Pe ea și pe ceilalți. Te-ai uitat în jur? Știe cineva cine au fost?

- Nu-s englezi, a cătinat el din cap, hainele nu se potrivesc. Germanii s-ar fi dus la Salem, sunt oameni de clan, nu se stabilesc undeva de capul lor. Probabil că erau olandezi, a făcut el semn spre saboții din lemn din picioarele bătrânei, crăpați și pătați de prea multă folosire. În primul rând, n-am găsit cărti sau înscrișuri. Nimic care să ne spună numele lor. Însă...

- Nu se află aici de mult.

Auzind răspunsul acesta șopit, reținut, am ridicat privirea. Venise Roger. S-a lăsat pe vine lângă Brianna și a făcut semn cu capul spre rămășițele fumegânde ale cabanei. În apropiere fusese înjghedată o grădinăță, însă puținele plante de-acolo nu erau decât niște muguri, iar frunzele abia apărute erau moi și înnegrite de la gerul târziu. Nu existau șoproane, nici urmă de animale, nici vreun catăr sau porc.

- Emigranți recenti, a șopit Roger. Nu slugi tocmite, asta a fost o familie. Nici nu erau obișnuiați cu munca pământului; mâinile femeilor prezintă băsicări și răni făcute recent.

Fără să-și dea seama, și-a trecut palmele mari peste pânza aspră a pantalonilor de la genunchi; erau pline de bătături, ca și ale lui Jamie, deși avuseseră piele delicată de învățat. Și-a amintit durerile prin care trecuse până se obișnuise.

- Mă-ntreb dacă mai au rude în... în Europa, a murmurat Brianna, aranjând părul blond al fetiei pe frunte, apoi punându-i batista la loc peste față. I-am văzut mărul lui Adam mișcându-se când a înghițit. Nu vor ști ce s-a întâmplat cu ei.

- Așa e, a răspuns Jamie, ridicându-se brusc. Se spune că Domnul îi apără pe cei săraci cu duhul, dar cred că până și El își pierde răbdarea din când în când.

S-a întors și le-a făcut semne lui Lindsay și lui Sinclair.

- Căutați-l pe bărbat! i-a poruncit lui Lindsay.

Toți au întors capul spre el.

– Pe bărbat? a repetat Roger, apoi s-a uitat brusc spre cabană, pentru că și-a dat seama despre ce era vorba. Dar... cine le-a construit cabana?

– Puteau să o construiască și niște femei, a vorbit Bree, ridicând bărbia.

– Da, *tu* ai fi putut, a spus el, tresăringând ușor când s-a uitat spre soția lui.

Brianna arăta ca Jamie și nu doar la culoarea părului. Avea un metru și optzeci înălțime și brațele tari ca ale tatălui ei.

– Probabil că puteau, dar nu ele au înălțat-o, i-a repezit Jamie.

A făcut un semn spre ce mai rămăsese din cabană, în care puținele piese de mobilier încă își păstraseră formele fragile. Cât m-am uitat eu într-acolo, vântul de seară a coborât pe pantă, spulberând ruinele, iar resturile unui taburet s-au năruit fără niciun zgromot, făcându-se praf și pulbere, iar norișori de funingine și lemn ars s-au mișcat fantomatic deasupra țărânei.

– Ce vrei să spui?

M-am ridicat și am ajuns la el, după care am privit spre cabană. Înăuntru nu mai rămăsesese nimic întreg, deși coșul de fum era în picioare, iar unele porțiuni de perete rămăseseră la locul lor, cu buștenii căzuți și așeați ca la un joc de marocco.

– Nu văd nimic din metal, a spus el, făcând un semn spre vatra înnegrită, în care se aflau rămășițele unui cazan, crăpat în două din cauza căldurii, după ce conținutul se evaporase. Nu văd vase, în afară de asta, care e prea greu pentru a-l căra. Nici unelte. Nici un cuțit și nici secure și e clar că cel care a construit cabana a avut nevoie de aşa ceva.

Am înțeles; buștenii aveau coajă pe ei, însă la noduri și la capete se vedea limpede că le atinsese o secuie.

Încruntându-se, Roger a ridicat o creangă lungă de pin și s-a apucat să scotocească prin movilele de cenușă și resturi, voind să se asigure. Kenny Lindsay și Sinclair nu s-au sinchisit; Jamie le spuse să caute un bărbat, iar ei au plecat imediat să îi execute ordinul, dispărând în pădure. Fergus s-a dus cu ei. Evan Lindsay,

fratele lui, Murdo, și cei doi McGillivray s-au apucat să adune pietre ca să facă un tumul.

– Dacă a existat un bărbat, să le fi părăsit el pe femei? a murmurat Brianna spre mine, plimbându-și privirea de la tatăl ei spre șirul de cadavre. Femeia asta o fi crezut că nu vor supraviețui singure?

Și astfel își luase viața, ucigându-i și pe copii, ca să evite o moarte chinuitoare de foame și de frig?

– Adică le-a părăsit și a luat toate sculele? Doamne, sper să nu fie aşa!

Mi-am făcut cruce, cu toate că aveam îndoieri.

– N-ar fi plecat de aici după ajutor? am continuat. Chiar dacă avea copii... Zăpada s-a topit cam peste tot.

Doar cele mai înalte trecători din munți erau încă pline de zăpadă și, deși umede și înnoroite de la scurgerile de apă, potecile și pantele erau accesibile de cel puțin o lună.

– L-am găsit pe bărbat, a zis Roger foarte calm, intrerupându-mi șirul gândurilor, apoi a făcut o pauză pentru a-și drege glasul. Însă... chiar aici.

Lumina zilei se stingea, dar tot am băgat de seamă că pălise la față. Nici nu era de mirare, stârvul ghemuit pe care-l dezgropase sub buștenii carbonizați dintr-un zid prăbușit arăta groaznic și ar fi înfiorat pe oricine. Carbonizat și înnegrit, cu mâinile ridicate ca boxer care se apără, cum se întâmplă adesea în cazul celor morți în incendii, chiar era greu de spus dacă este bărbat, deși, din câte am văzut, asta a fost impresia mea.

Speculațiile despre nou descoperitul cadavru mi-au fost tulburate de un strigăt dinspre marginea pădurii.

– I-am găsit, milord!

Toți am ridicat ochii și l-am văzut pe Fergus făcând semn cu mâna dinspre pădure.

„I-am găsit“, într-adevăr. De data asta, doi bărbați. Întinși pe pământ la umbra copacilor, găsiți nici împreună, nici departe unul de celălalt, și aproape de casă. Din câte am văzut, amândoi morți din cauza ciupercilor otrăvitoare mâncate.